

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 10. Superior sit clemens, condescendat &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

Vidit Abraham à longè & Lazarum in sinu ejus. Luc. 16. 22. Omnes justi dicuntur recumbere in sinu Abrahæ: quia unus æquè cordi vicinus, ac alter. Pinna Ethol. 88.

In medio septem candelabrorum. Apoc. 1. 13. Rectores in Collegio, Patres in familia, se exhibeant omnibus indifferentes, & æquos; ad arcendam invidiam, & promerendam charitatem, ac concordiam. Cornelius hic. Christus D. cernitur in medio candelabrorum aureorum, hoc est, in medio Ecclesiarum: ut ostenderet, interprete S. Thomâ, se omnibus esse communem, à nemine recedere longius, ad neminem accedere propius; sed omnibus æqualiter adesse, & proficere. &c. Mendoza in 1. Reg. 1. Annot. 7. Sect. 1.

Testimonia.

Ex Novo.

Assumpsit duodecim Discipulos suos. Matth. 20. 17. Omnes advocatur Apostoli: nec Judas excluditur, quando Dominus se Ducem, ac Præsulem ostendit: quia princeps debet indifferentem erga omnes subditos benignitatem exhibere. Escobar t. 5. Proph. Chr. l. 5. Sect. 1. Obf. 3.

Stetit in medio. Joan. 20. 19. Qui est in medio, æqualiter ab extremis distat: quia divinus Magister docuit, regem suo regno, Prælaturam monasterio, ac Patrem domui suæ, pacem non posse dare, nisi sit in medio constitutus; nè sit personarum acceptor. Sit libra justa; non in aliam partem magis propendat, vel amore, vel odio. Diez. D. in Alb.

§. X.

Superior sit clemens, condescendat &c.

Ex cunctis animantibus universæ carnis vina induces in arcam. Gen. 6. 19. Noë vivens inter animantia solatio sit ad patientiam probis cum improbis degentibus; præsertim Prælati, qui sub eodem tecto, in eandem arcam familiæ religiose versantur cum subditis; in quibus adhuc sylvescit animalis homo, qui non sapit, quæ Dei sunt. Fernandus hic. Sect. 3.

Quomodo portaverim vos super alas aquilarum. Ex. 19. 4. Erudit Prælatos; ut non in unguibus, instar aliarum avium, subditos; sed super alas, ut aquila regia, portent. Castillo Illat. 75.

Ab humero, & sursum eminebat. 1. Reg. 9. 2. Per humerum intelligitur patientia; per sursum intelligitur charitas; quæ omni virtute excellentior est. In his duobus debet Prælatus super alios præeminere: scilicet in patientia, & charitate; ut bona sua aliis libenter communit. Hugo Card. hic.

Et stabat super duodecim boves. 3. Reg. 7. 25. Boves in templo pelvim sustinentes, significant eos, qui subeunt onus ejusmodi, nihil respicere, aut avertere, debere; sed & onera, & fordes, inferiorum perferre; quod sine periculo fieri potest. S. Nilus lib. Ascet.

Pater mi, currus Israel, & auriga ejus. 4. Reg. 2. 12. Abul. q. 19. Currus Israel vocatur, quia ad curtum pertinet, sustentare. Sic enim Elias

sustentavit Israël; supportando defectus eorum, & providendo eis in necessitatibus.

Isti sunt duo filii olei. Zach. 4. 14. Scilicet vel Zorobabel, & filius Josedech, Jesus, ut sentit Lyranus; sive potius Henoch, & Elias, ut docet Hieron. Nam Prælati ex oleo, hoc est, ex misericordia, nati esse debent. Mendoza in 1. Reg. 1. Annot. 8. Addunt aliqui, splendoris; id est, splendidi. Filii olei, id est, uncti oleo, sunt Jesus filius Josedech, qui unctus erat Pontifex; & Zorobabel, qui princeps populi. Chaldeus vertit: *isti sunt duo filii principum.* Cornelius hic.

Angelus autem Domini descendebat. Joan. 5. 4. *Descendebat*: quia, ut curentur, & adjuventur, inferiores; necesse est, ut superiores se inclinent, & condescendant. Sylveira hic.

Exempla, & Testimonia.

Ex Veteri.

Venite descendamus, & confundamus ibi linguam eorum. Gen. 11. 7. Ecce divina descensio ad impediendum; nè tantum procedat, quantum fuerat ante provisum. Providentiæ noscitur esse descensio; nè mala incepta progrediantur in amplius: misericordiæ descensio ista prænoscitur, nè malum initiatum ultra procedat: nè Judex aliquem inveniat, in quem puniendo deserviat. Sim. Cass. l. 4. c. 9. Ad liberandum à malo subiectos, oportet omnino descendere in aliquo culmine constitutos, exemplo Conditoris; qui omnes vult liberare, quos condidit. Id. ib.

Descendi, ut liberem eum de manibus Aegyptiorum. Ex. 3. 8. Humili dignatione descendat, in aliqua celsitudine constitutus, ad eos; qui à diabolo, & tenebroso Aegyptiorum populo, affliguntur, ad eripiendum eos de manibus eorum. Idem ibidem.

Josue scidit vestimenta sua, & pronus cecidit in terram, coram Arca Domini usque ad vesperam. Jos. 7. 6. Vel semel victos paucos milites luget, qui tot hostium triumphis clarus. Quid interest, desiderentur triginta, tot jam hostium copis cæsis? In suorum arumnis minus Imperator purpuratus fulgeret, quam nudus & aliquid de purpura splendore detrahendum fuit, quia aliquid de populi detrahebatur fortuna. Josue non timoris signa protulit, sed doloris: scidit vestes; nam integra manere nequibat Ducis gloria, quando integra non manebat populû lætitia. Naxera hic §. 19.

Porro David desperabat, se posse evadere à facie Saul. 1. Reg. 23. 26. Non desperabat pro sua persona; sed quia timebat de morte suorum virorum, Lyranus. Similiter solves illud 1. Reg. 27. 1. *Aliquando incidam unâ die in manus Saul.* Sicut enim non minus suorum vitam, quam propriam, curabat; ita non minus suorum morte, quam suâ propriâ, tristabatur. Mendoza in 1. Reg. 1. Annot. 8.

Ex Novo.

Vos estis sal terra. Matth. 5. 13. Ut Sal minus suum obeat; necesse, ut non maneat integer in sua magnitudine; sed necesse est, ut conteratur, & liquefiat, ac in carne imbibatur; ita

ut ait Paulus: *omnibus omnia factus sum*. 1. Cor. 9. 22. Prælati, ut suum officium impleat, non debet esse totus integer in sua autoritate, & magnitudine; sed liquefiat, condescendat subditis; in eorum animis insinuetur, & imbibatur. Sylveira hic. q. 5.

Super hanc petram edificabo Ecclesiam meam. Matth. 16. 18. Petra insensibilis, & doloris expers est; si ve prematur aliò lapide, ferrò, vel igne; patienter sustinet. Inauguratur hic Petrus in Christo Caput Ecclesiæ: inde ei intimatur; induere debere naturam insensibilis petræ; ut eximiã patientiã sufferat multas contrarietates à subditis, adversariis, & æmulis. Sylveira Addit. in Matth. 16.

Patientiam habe in me. Matth. 18. 26. Cum alienos excessus aspiciamus, nostra, quibus in aliis excessimus, delicta cogitemus: considerata quippe fragilitas propria, mala nobis excusat aliena. Patienter namque illatam injuriam tolerat, qui piè meminit, quid fortasse adhuc habeat, in quo debeat ipse tolerari. S. Gregor. mor. l. 5. c. 30. Apud Escobar t. 6. Parab. Chr. l. 2. Sect. 1. Obl. 5.

Descendens cum illis. Luc. 6. 17. Docturus Dominus suos discipulos, cum ipsis ascendit in montem, & cum eis sedet. Matth. 5. 1. Hic autem, ut erudiat turbas, *descendens stetit in loco campestri*. Cur hoc? S. Bonaventura: perfectis discipulis fecerat sermonem in montis cacumine: illis verò, tanquam imperfectis, *condescens*, sermonem fecit in descendensu montis. Dominus ascendit ad montem; ad turbas verò descendit, & eas excipit in loco campestri. Optimus princeps; qui sibi reservat aspera; suis plana, & facilia. Sylveira hic. q. 4.

Quem constituit Dominus super familiam suam. Luc. 12. 42. Non super familiam Episcopi, super nepotes, consanguineos. Familia Christi sunt pauperes, pupilli, infirmi, &c. super hos constituitur Prælati. Stella hic.

Videns civitatem, flevit super eam. Luc. 19. 38. 41. Christus D. saepe Jerusalem est ingressus, nunquam tamen super eam flevit; nisi dum cum pompa, & palmis, exceptus, & Rex saluatus est: ut doceat; regibus, & Prælati, subditorum necessitates deplorandas esse. Diez. conc. 1. D. 9. Pent.

Confirma fratres tuos. Luc. 22. 32. Exurge, & bibe de fonte misericordiæ; & aliquando conversus confirma fratres tuos; & in eadem mensura, quã propinatum est tibi, remitte eis; & ad formam tuam, qui ceciderit, adjiciat, ut resurgat. Arnoldus Carnot. tr. de Verb. Chr.

Perrexit Jesus in montem Oliveti. Joan. 8. 1. Cælestis hominum Princeps aptè in vertice Oliveti frequenter commoratur: agnatum enim egregio principi, miseris subvenire. Sidon. Apoll. l. 6. ep. 12. ego illum præcipue puto suo vivere bono, qui vivit alieno: quique calamitatibus subditorum, indigentiamque miseratus, facit in terris opera cælorum. Escobar t. 2. Perfec. Chr. l. 4. Sect. 1. Obl. 1.

Jesus inclinans se deorsum. Joan. 8. 6. Inclinet se Sacerdos condescendendo infirmitatibus lapsorum, sicut & Christus *inclinans se*

digitò scribebat in terra. Petrus Cell. de panib. c. 20.

Lacrymatus est Jesus. Joan. 11. 35. Disce à Christo Domino teneram miserationem in aliorum miseris; ut eas sententias paternò affectu efficaci; quasi tuæ forent. Hæc dos primaria Præsidi; suos reputare dolores suorum subditorum: fleant illis lacrymantibus, sicut Christus, *ut vidit eam plorantem*, lacrymatus est. Oliva t. 3. conc. 19.

Consolamur pro vestra consolatione. 2. Cor. 1. 6. Prælati, ac Patribus familias, nihil magis curæ debet esse, quàm subditorum consolatio. Mendoza in 1. Reg. 1. Annot. 8.

Timotheo dilecto filio, gratia, misericordia, & pax. 1. Tim. 1. 2. Theophylactus: nunquam alibi in epistolarum primordiis misericordiam est comprecatus, nisi in hoc loco: ut ostendat; qui alios instruunt, clementiores ut sint, oportere. Rupertus: quia Timotheus, ut fertur, ferventior erat zeli; insignis autem Prælatorum est misericordia. Apud Fernandium in Gen. 2. 23.

Posuit dexteram suam super me. Apoc. 1. 17. Lyranus: quia sicut subditus debet Prælatum revereri, sic versà vicè Prælati debet subditum solari. Visò angelò, Christi personam gerente, cecidit Joannes ad pedes ejus; sed mox imponit ei dexteram cum solatio: *noli timere*. Sylveira hic.

Ex Patribus, & aliis.

Studeamus cor nostrum terrenorum pastorum imitatione succendere; qui hyemales nopes, imbribus, geluque, conficti, ducunt saepe pervigiles; nè vel una ovis, & non fortè utilis, pereat. S. Gregorius l. 2. ep. 33.

Si præceptores hujus sæculi non respuunt molestias infantium animarum; neque recusant cum pueris conversari, propter mercedem, quam ab hominibus expectant: quantò magis oportet perfectos propter Dominum tolerare imbecilles. S. Ephrem paran. 16.

Medicus, qui non fert infirmitates, curare nescit, & qui non fuerit cum infirmo infirmatus, infirmo non potest conferre sanitatem. S. Chrysol. l. 50.

Quos amamus, in ipsis profectò requiescimus. A quibus autem amamus, ipsis nos in nobis requiem paramus. S. Bernardus ep. 90.

Vide plura Lit. C. Correctio lenis. §. XI.

Superior præest, ut proficit, sit liberalis &c.
Num. 1.

Symbola.

Luminare majus, ut præset diei, & luminare minus, ut præset nocti. Gen. 1. 16. Princeps non solum sibi, sed etiam inferiorem lucem habet. Castillo Illat. 11. Sicut sol in medio planetarum, ut proficit, & illuminet; non ut præsit: sic si *Rectorem te posuerunt, noli extolli, sed esto in illis quasi unus ex illis*. Eccl. 32. 1. Cor in medio corporis, ut vitam membris omnibus influat. Broymard superioribus honores fugiendi.

Posuit